

Nr 119.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse av 18 § 1 mom. och 22 § 2 mom. förordningen den 15 december 1914 (nr 436) angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket; given Stockholms slott den 10 februari 1933.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om ändrad lydelse av 18 § 1 mom. och 22 § 2 mom. förordningen den 15 december 1914 (nr 436) angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 18 § 1 mom. och 22 § 2 mom. förordningen den 15 december 1914 (nr 436) angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.¹

Härigenom förordnas, att 18 § 1 mom. och 22 § 2 mom. förordningen den 15 december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket skola i nedan angivna delar erhålla följande ändrade lydelse:

18 §.

1 mom. I varje tobaksvaras priskurantpris skall skatt ingå dels med ett belopp, vilket motsvarar nedanstående procent av priskurantpriset eller i fall, som avses i 22 § 2 mom. fjärde stycket, av varans värde, dels ock med nedan angivna, i förhållande till varans myckenhet bestämda belopp, nämligen:

	För inom riket tillverkad vara			För till riket införd vara		
	Procent av priskurantpriset eller värdet	Belopp för		Procent av priskurantpriset eller värdet	Belopp för	
		1 st.	1 kg.		1 st.	1 kg.
Cigarrer	25	öre	kr.	29	öre	kr.
Cigarreigarretter	37	0.8	—	38	4	—
Cigarretter med fast pappersmunstycke.....	54	0.4	—	45	2	—
Cigarretter utan fast pappersmunstycke ...	54	0.2	—	47	1.3	—
Röktobak	56	0.2	—	47	1.3	—
Tuggtobak	48	—	1.50	48	—	1.50
Snus	32	—	1.—	42	—	1.50
Snus	38	—	0.75	40	—	1.50

I skattehänseende — — — gram.

22 §.

2 mom. För tobaksvara, importerad till tullinlandet enligt denna paragraf, skall erläggas en licensavgift, som utgöres av den å varan enligt 18 §

¹ Senaste lydelse, se beträffande 18 § 1 mom. 1932: 36 och beträffande 22 § 2 mom. 1931: 194.

belöpande skatt ävensom av ett belopp, motsvarande vad monopolets utövare för täckande av sina omkostnader samt vinst pålägger tobaksvara med samma priskurantpris eller i fall, som avses i fjärde stycket av detta moment, med samma värde. Nämnda belopp må ej överstiga 7 procent av varans priskurantpris eller värde.

Till — — — fastställande av avgift.

Denna förordning träder i kraft å dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 10 februari 1933.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden UNDÉN, NOTHIN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför:

Enligt gällande bestämmelser utgår tobaksskatten dels med viss procent av varans priskurantpris eller varans värde, dels ock med visst efter varans myckenhet bestämt belopp. De nu gällande skattesatserna framgå av följande sammanställning, som återfinnes i 18 § 1 mom. i förordningen den 15 december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket, sådant detta författningsrum lyder enligt förordning den 22 februari 1932 (nr 36).

	För inom riket tillverkad vara			För till riket införd vara		
	procent av priskurantpriset eller värdet	belopp för		procent av priskurantpriset eller värdet	belopp för	
		1 st.	1 kg.		1 st.	1 kg.
	öre	kr.	öre	kr.	kr.	
Cigarrer	24	0.8	—	28	4	—
Cigarrcigarretter	36	0.4	—	37	2	—
Cigarretter med fast pappersmunstycke.....	53	0.2	—	44	1.3	—
Cigarretter utan fast pappersmunstycke.....	54	0.2	—	45	1.3	—
Röktobak	46	—	1.50	46	—	1.50
Tuggtobak	31	—	1.00	41	—	1.50
Snus.....	37	—	0.75	39	—	1.50

I sin förslagsberäkning av statsinkomsterna för nästkommande budgetår har riksräkenskapsverket beräknat, att tobaksskatten under förutsättning av oförändrade skattesatser skulle komma att under nämnda budgetår giva en avkastning av 70 miljoner kronor. Såsom jag i samband med finansplanen i årets statsverksproposition framhållit, har jag emellertid ansett erforderligt, att skattesatserna för tobaksskatten bestämmas så, att skattens avkastning under budgetåret 1933/1934 kan beräknas till 75 miljoner kronor. I enlighet härmed har i riksstatsförslaget inkomstiteln tobaksskatt uppförts med sistnämnda belopp.

Styrelsen för aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet har på min anmodan i skrivelse den 22 december 1932 avgivit förslag i fråga om höjning av tobaksskatten. Därvid har styrelsen anfört bland annat följande:

Såsom styrelsen redan i yttrande rörande höjning av tobaksskatten för budgetåret 1932/1933 framhållit, syntes allt tyda på att beskattningen av tobaksvaror i Sverige redan låge vid en övergräns, och det måste därför säkerligen möta stora svårigheter att särskilt i den nuvarande ekonomiska situationen hos allmänheten söka uttaga ytterligare skatt. Det syntes nämligen styrelsen icke vara välbetänkt att med den tendens till konsumtionsminskning, som redan kunde skönjas, söka på grund av en eventuellt genomförd skärpning av tobaksbeskattningen vidtaga någon nämnvärd förhöjning av priskurantpriset å tobaksvarorna. En dylik prisförhöjning skulle förvisso medföra en än större nedgång i konsumtionen. Tobaksmonopolet, som redan funnit det erforderligt att med hänsyn till tendensen till konsumtionsminskning företaga avskedanden i viss utsträckning och genomföra minskning i arbetstiden, skulle givetvis av en dylik nedgång i konsumtionen även föranledas att tillgripa ytterligare avskedanden.

Med hänsyn till rådande förhållanden hade styrelsen ansett det icke kunna försvaras att räkna med ett högre skatteresultat än 75 miljoner kronor.

Styrelsen hade funnit det bästa sättet att säkerställa ifrågavarande skatteresultat vara, att Tobaksmonopolet räknade med lägre vinst än den normala samt genom i viss utsträckning verkställd överföring av vinst till skatt sökte erhålla det ökade skattebeloppet utan att vidtaga några mera betydande prisförhöjningar.

Då styrelsen räknat med 75 miljoner kronor som det högsta skattebelopp, som borde ifrågakomma, hade styrelsen utgått från att skattesatserna lämpligen borde avvägas på följande sätt:

	För inom riket tillverkad vara			För till riket införd vara		
	procent av priskurantpriset eller värdet	belopp för		procent av priskurantpriset eller värdet	belopp för	
		1 st.	1 kg.		1 st.	1 kg.
Cigarrer	25	öre	kr.	29	öre	kr.
Cigarreigarretter	37	0,8	—	38	4	—
Cigarretter med fast pappersmunstycke	54	0,4	—	45	2	—
Cigarretter utan fast pappersmunstycke	54	0,2	—	45	1,3	—
Röktobak	56	0,2	—	47	1,3	—
Röktobak	48	—	1,50	48	—	1,50
Tuggtobak	32	—	1	42	—	1,50
Snus	38	—	0,75	40	—	1,50

Vid uppgörandet av detta förslag hade styrelsen utgått från att skatteförhöjningen skulle i lika mån drabba de inom riket tillverkade och de importerade tobaksvarorna. Eftersom förslaget emellertid byggde på en viss överföring av Tobaksmonopolets vinst till skatt, måste detta medföra, att Tobaksmonopolet finge verkställa beräkning, huruvida den kalkylerade nedsättningen i vinsten borde medföra en minskning av Tobaksmonopolets andel i licensavgiften å av handlande importerade tobaksvaror.

*Departements-
chefen.*

Såsom jag redan erinrat, har i förslaget till inkomstberäkning för nästkommande budgetår räknats med en inkomst av tobaksskatt av 75 miljoner kronor. Det förslag till höjningar av skattesatserna, som för vinnande av denna inkomst framlagts av Tobaksmonopolets styrelse, går ut på en stegring av värdeskatten för samtliga varuslag, oavsett om tobaksvarorna äro tillverkade inom riket eller införda hit. Höjningen motsvarar för cigarretter utan fast pappersmunstycke samt för röktoak 2 procent och för övriga varuslag 1 procent av priskurantpriset eller värdet. Mot vad sålunda föreslagits har jag intet att erinra.

Tobaksmonopolets styrelse har ansett, att det med hänsyn till rådande depression och framträd tendens till konsumtionsminskning icke vore tillrådligt att nu vidtaga några mera betydande prisförhöjningar. För säkerställande av det åsyftade inkomstresultatet har styrelsen i stället funnit lämpligt att räkna med en lägre vinst å rörelsen än den normala och åstadkomma det ökade skattebeloppet väsentligen genom överförande av vinst till skatt. Jag finner för min del icke skäl till invändning mot vad styrelsen i detta avseende tänkt sig.

Vid denna ståndpunkt torde, såsom ock styrelsen antytt, erfordras ett övervägande av frågan om storleken av den licensavgift, som enskild importör av tobaksvaror har att erlægga. Jämlikt 22 § 2 mom. i förordningen angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket utgöres denna avgift dels av den å varan belöpande skatten, dels ock av ett belopp, motsvarande vad Tobaksmonopolet för täckande av sina omkostnader samt vinst pålägger tobaksvara med samma priskurantpris eller, i visst fall, med samma uppskattade värde. Sistnämnda belopp, som utgör Tobaksmonopolets andel av licensavgiften, får dock ej överstiga 8 procent av varans priskurantpris eller värde. Berörda maximiprocenttal har tidigare varit avsevärt högre, men det har successivt nedsatts i samband med ökning av tobaksskatten genom överförande av vinst till skatt. I den proposition (nr 32), vari förslag framlades för 1932 års riksdag om vissa höjningar av skattesatserna för tobaksvaror, föreslogs jämväl en ytterligare sänkning av ifrågavarande procenttal, nämligen från 8 till 7.5. Detta förslag avslogs emellertid av riksdagen under hänvisning bland annat till att den då förordade skattehöjningen icke vore avsedd att kompenseras av en mot den höjda skatten svarande minskning av Tobaksmonopolets vinst. Då det förutsatts, att den nu ifrågavarande skatte-

ökningen skall väsentligen vinnas genom överförande av vinst till skatt, torde det för undvikande av en icke avsedd förskjutning i förhållandet mellan monopolet och de enskilda importörerna vara påkallat, att en sänkning äger rum av maximiprocenttalet för den del av licensavgiften, som motsvarar Tobaksmonopolets omkostnader och vinst. Med hänsyn till storleken av de föreslagna skattehöjningarna samt till övriga på frågan inverkan omständigheter har jag ansett mig böra föreslå, att nämnda sänkning sker med en enhet och att alltså maximiprocenttalet fastställs till 7. Enligt vad jag under hand inhämtat, finnes från Tobaksmonopolets styrelse icke anledning till erinran mot en sådan ändring.

I samband med finansplanens framläggande har jag framhållit, att, då kassafondens ställning gjorde det synnerligen angeläget, att löpande statsreglering förstärktes, de föreslagna höjningarna av vissa konsumtions-skatter borde träda i kraft snarast möjligt under innevarande budgetår.

De nu förordade skattesatserna synas mig i enlighet härmed böra sättas i tillämpning, så snart detta, efter riksdagens beslut i frågan, av praktiska skäl låter sig göra. I det författningsförslag, som i ämnet upprättats, har i anledning härav intagits en bestämmelse om författningens ikraftträdande den dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes.

Föredragande departementschefen uppläser härefter ett inom finansdepartementet upprättat förslag till *förordning om ändrad lydelse av 18 § 1 mom. och 22 § 2 mom. förordningen den 15 december 1914 (nr 436) angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket* samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen att antaga samma förslag.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla och förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avläsas till riksdagen.

Ur protokollet:
Hjalmar Ekengren.